

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	11 december 2025
Voorstelnummer	D905886
Datum raadsvoorstel	2 oktober 2025
Portefeuillehouder(s)	Marco Wieseahn
Commissie	Algemene Raadscommissie
Datum commissie	4 december 2025
Soort agendering	besluitvorming
Agendapunt	
Team	RO - Beleid RO
Opsteller	Richard Valkering
Datum B&W besluit	7 oktober 2025
Bijlagen:	1

Onderwerp : Evaluatie Horecabeleid Bergen

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. De “Evaluatie horecabeleid Bergen” met de daarin opgenomen uitgangspunten als basisdocument voor de herziening van het horecabeleid vast te stellen. Waarbij wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:
 - a. Herziening van het terrassenbeleid met meer maatwerk en kwaliteitsverbetering;
 - b. Het heroverwegen van de portiersplicht;
 - c. Het actualiseren van regels voor para commerciële horeca;
 - d. Het planologisch inpassen van nieuwe concepten zoals afhaal, bezorg en blurring;
 - e. Uitgangspunt bij de punten a. t/m d is het bieden van voldoende ruimte voor ondernemerschap, binnen een goede balans tussen levendigheid en de leefbaarheid zoals inwoners die ervaren. Bij de verdere uitwerking wordt ten aanzien van het terrassenbeleid expliciet aandacht besteed aan het spanningsveld tussen overlast voor omwonenden en ruimte voor ondernemerschap en bij de heroverweging van de portiersplicht aan het spanningsveld tussen het kostenaspect en veiligheid.
2. Het college opdracht te geven om, na vaststelling van de evaluatie, te starten met de herziening van het horecabeleid.

Geheimhouding

Geheimhouding ☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In 2018 stelde uw raad de horecanota Gastvrij Bergen 2018-2021 vast. Sindsdien zijn er veel ontwikkelingen geweest, waaronder de coronapandemie, nieuwe beleidskaders en signalen van ondernemers en bewoners dat actualisatie nodig is. Tijdens het horecaoverleg van 27 november 2023 heeft de burgemeester toegezegd om voor de kadernota 2025 middelen voor te stellen om capaciteit in te huren voor een evaluatie van de horecanota en het terrassenbeleid.

Op basis van die toezegging is de evaluatie uitgevoerd. Het rapport geeft een actueel beeld van de horecasector en bevat kaders en aanbevelingen voor de herziening van het beleid. Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd de evaluatie vast te stellen en de uitgangspunten te bekrachtigen voor de verdere beleidsontwikkeling.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Dit voorstel geeft uitvoering aan de toezegging van de burgemeester tijdens het horecaoverleg van 27 november 2023 om de horecanota en het terrassenbeleid te evalueren.

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

- de Alcoholwet, voor vergunningverlening en schenktijden
- de Omgevingswet en het Omgevingsplan gemeente Bergen, voor planologische inpassing en eventuele aanpassing van horecafuncties
- de Algemene plaatselijke verordening (APV), voor regels rond exploitatievergunningen, openingstijden, terrassen en evenementen

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

De evaluatie maakt duidelijk dat het huidige horecabeleid niet meer aansluit bij de wensen van inwoners en de actuele ontwikkelingen in de markt. Het aantal en type horecazaken is veranderd, de vraag naar horeca blijft echter hoog en bestaande regels voor terrassen, para commerciële horeca-activiteiten en de portiersplicht sluiten daarom niet altijd meer aan bij de beleving van ondernemers en/of bewoners. Dat leidt tot dilemma's in de te maken bestuurlijke keuzen. Dat geldt voor het beoordelen van aanvragen voor verruiming van terrasgrootte. Dat geldt ook voor keuzen om al dan niet handhavend op te treden tegen horeca-activiteiten bij para commerciële instellingen zoals verenigingen en stichtingen. En dat geldt ook bij het bepalen van de meerwaarde van een portiersplicht voor het feitelijk handhaven van de openbare orde en veiligheid. Dat vraagt om gezamenlijk herijken van de regels die deze dilemma's moeten helpen beslechten. Daarnaast is een heroriëntatie van het huidige horeca aanbod in de gemeentelijke ruimtelijke ordening wenselijk, zodat het gemeentelijke ruimtelijk beleid ook op dit punt weer helemaal geactualiseerd kan worden.

Belangrijke bevindingen uit de evaluatie zijn onder meer: het totale horeca-aanbod blijft stabiel, maar er is een sterke groei van lunchrooms en andere fastservice, terwijl klassieke cafés afnemen. In Egmond aan Zee is het aantal horecazaken de afgelopen jaren gedaald. De gemeente Bergen kent relatief veel horeca per inwoner, vooral door toerisme, maar het aanbod is weinig gevarieerd waardoor zowel inwoners als bezoekers voor diversiteit uitwijken naar andere steden. De kwaliteit van de horeca en de veiligheid worden door

inwoners over het algemeen goed beoordeeld, maar er bestaat nadrukkelijk behoefte aan meer variatie in keukens, uitbreiding van voorzieningen voor jongeren en een kwaliteitsimpuls voor terrassen en gevels in de kernen. Ondernemers vragen om verruiming en maatwerk in de terrasregels, terwijl bewoners vooral aandacht vragen voor een goede balans met leefbaarheid. Ook de portiersplicht en de para commerciële regeling verdienen heroverweging vanuit beide perspectieven. Daarnaast vraagt de opkomst van afhaal- en bezorgconcepten en nieuwe mengvormen zoals blurring (branchevervaging) om een actualisatie van de planologische indeling, mede om overlast voor inwoners te voorkomen. Bij de herziening wordt bovendien nadrukkelijk rekening gehouden met duurzaamheidsaspecten, zoals energiebesparing, afvalbeheer en de impact van horeca op de leefomgeving.

Met het door uw raad te nemen besluit wordt uitsluitend vastgesteld welke onderdelen van het beleid voor herziening in aanmerking komen. Het gaat om kaders zoals het herzien van het terrassenbeleid met meer maatwerk en kwaliteitsverbetering, het heroverwegen van de portiersplicht, het actualiseren van regels voor para commerciële horeca en het planologisch inpassen van nieuwe concepten zoals afhaal, bezorg en blurring. Uitgangspunt daarbij is het bieden van voldoende ruimte voor ondernemerschap, binnen een goede balans tussen levendigheid en de leefbaarheid zoals inwoners die ervaren.

De verdere uitwerking van deze wijzigingen volgt in een volgend participatietraject. In dat traject wordt ondernemers, inwoners en uw raad nadrukkelijk de gelegenheid geboden om hun inbreng te leveren, zodat de uiteindelijke herziening breed wordt gedragen en zowel economisch perspectief als maatschappelijk draagvlak bij inwoners wordt geborgd.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Een mogelijkheid was om het bestaande beleid grotendeels te continueren en uitsluitend het onderdeel terrassen te herzien. Hiervoor is niet gekozen, omdat het logischer werd geacht om het gehele beleid integraal te evalueren en te herzien. Op deze manier ontstaat er een toekomstbestendig horecabeleid dat op alle relevante thema's is geactualiseerd en aansluit bij de huidige ontwikkelingen en behoeften.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Dit voorstel is uitsluitend opgesteld voor de gemeente Bergen.

RISICO'S

Draagvlak bij maatwerk terrassen: verschillen in behandeling per kern of ondernemer kunnen leiden tot gevoelens van ongelijkheid en bezwaren.

Beheersing: vooraf heldere beoordelingscriteria vastleggen, ondernemers en bewoners actief betrekken en transparant communiceren over keuzes.

Portiersregeling: dit onderwerp is eerder besproken zonder breed gedragen alternatief; een nieuwe discussie kan opnieuw vertragen of polariseren.

Beheersing: samen met politie, horeca en inwoners een goed onderbouwd voorstel ontwikkelen en tijdig draagvlak opbouwen.

Verwachtingen van ondernemers: sommigen kunnen directe verruiming van regels verwachten, wat bij uitblijven daarvan tot druk of teleurstelling kan leiden.

Beheersing: vanaf het begin duidelijk maken dat dit besluit alleen de richting en kaders vastlegt en dat concrete beleidswijzigingen pas na een apart participatie- en besluitvormingstraject volgen.

FINANCIËN

Voor de herziening van het huidige horecabeleid wordt bij de tweede bestuursrapportage (2e FiRap) een budget van € 25.000 opgenomen.

Hiermee is dekking geregeld voor de kosten van participatie, onderzoek en het opstellen van de nieuwe horecanota.

DUURZAAMHEID

De evaluatie wijst op kansen voor circulair materiaalgebruik, energiezuinige bedrijfsvoering en het verminderen en gescheiden inzamelen van afval binnen de horeca. Deze aandachtspunten worden meegenomen bij de verdere uitwerking van het nieuwe horecabeleid.

PARTICIPATIE

Zoals in het rapport staat beschreven is externe participatie georganiseerd. Er is een ondernemersbijeenkomst gehouden en een brede enquête uitgezet. Om de respons te vergroten zijn viltjes en flyers in horecagelegenheden verspreid en is een gerichte social-mediacampagne ingezet, specifiek om ook jongeren in de gemeente te bereiken. Hierdoor zijn ondernemers, medewerkers, bezoekers en jongeren actief betrokken.

De evaluatie is daarnaast mede tot stand gekomen in samenwerking met de collega's van de werkorganisatie BUCH.

In het vervolgtraject voor de herziening van het beleid vindt opnieuw afstemming plaats met deze interne partners en waar nodig ook met politie, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Veiligheidsregio en andere relevante stakeholders. Zo blijft het proces breed gedragen en zorgvuldig afgestemd.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

13 november 2025 Raadsinformatieavond
4 december 2025 Algemene Raadscommissie
11 december 2025 Evaluatie vastgesteld

De volledige herziening van het horecabeleid staat gepland voor het eerste kwartaal van 2026.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Evaluatie Horecabeleid Bergen

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

1: Horecanota Bergen 2018 - 2021, Gastvrij Bergen
2: Omgevingsvisie Noord-Holland 2050

- 3: Regionale Retailvisie Kop van Noord-Holland (2018)
- 4: Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 - 2035
- 5: Evenementenbeleid Bergen (2008)
- 6: Evaluatie Strandbeleid (2025)
- 7: Omgevingsvisie Bergen 2040
- 8: Economische visie gemeente Bergen 2016 - 2030
- 9: Kunst en Cultuur beleidsnota 2021 - 2026

Al deze documenten zijn betrokken bij de evaluatie en gebruikt als beleidsmatige en inhoudelijke context om het horecabeleid te evalueren en goed te laten aansluiten op de bredere gemeentelijke, regionale en provinciale kaders.

De herziening van het horecabeleid vindt plaats parallel aan het uitvoeringsprogramma van de regionale toeristische visie en aan de evaluatie van het strandbeleid. Deze trajecten worden in samenhang opgepakt, zodat beleidskeuzes op het gebied van toerisme, strand en horeca goed op elkaar aansluiten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

J.J. (Joyce) de Hondt
secretaris

J.H.M. (Jaap) Bond
burgemeester